
Nytt år i nytt hus med plass til de gode verdier

FRA FORENINGEN

SVABØ HM

Den norske lægeforening er på plass i nye lokaler i Legenes hus. Vi er klare for utfordringene i 1997. Legenes hus vil gi oss et nytt og bedre utgangspunkt for kontakten med medlemmene, med våre tillitsvalgte og med det pulserende, nyskapende samfunnslivet rundt oss. Og det er i samhandlingen mellom Legeforeningen og de organisasjoner og institusjoner som preger samfunnsutviklingen, at våre største utfordringer ligger.

Med helseministerens bebudede utredninger og meldinger, vil ikke oppgavene avta i 1997. For å gi faglige korrektiv til de fremlegg som kommer vil det kreve stor innsats av oss som organisasjon. I tillegg står vi overfor en ny funksjon ved at vi ikke lenger er medlem av AF.

Fjorårets lønnskamp brakte med seg mye uro og medieoppslag om aksjonerende leger. Legenes lønnskamp var nødvendig, men i det nye året er det viktig at vi fremhever andre sider ved legers og Legeforeningens virksomhet.

Legerollen

Endringene i samfunnet er merkbare innenfor helsevesenet og påvirker i stor grad legeyrket. Fra å være selvstyrte, profesjonelle yrkesutøvere med en nærmest ukrenkelig autonomi, er legen i ferd med å bli arbeidstaker. Autonomien i yrket er en av våre viktigste trivselsfaktorer. Å utvikle den medisinske-faglige autonomi i en forståelig og akseptert dialog med våre pasienter, samarbeidspartnere og myndigheter er derfor en stor utfordring i 1997. Det innebærer imidlertid at legene må ta ansvaret for pasientbehandlingen og for de kunnskapsmessige, ferdighetsmessige og etiske standarder som medisinen som fag stiller, og som pasientene ønsker. Ikke minst gjelder dette den dedikerte plikt til å være en god lege, ettersom det er dette som gir mening for de fleste av oss. Jeg er sikker på at utfordringen vil tas med stor entusiasme.

Menneskerettigheter

Nobels fredspris for 1996 gikk til biskop Belo og Jose Ramos-Hortas fra Øst-Timor, for deres innsats formenneskerettighetene. Den ideologi og holdning som preger deres arbeid med menneskerettighetsspørsmål bør også leggestil grunn i legers virksomhet - likeverd, likerett og ukrenkelighet.

Dette utgangspunktet er grunnleggende for legeetikken og for legers holdning til pasientene. Derfor har leger og Den norske lægeforening et spesielt ansvar når det gjelder menneskerettigheter. Vi er forpliktet til internasjonale menneskerettighetskonvensjoner og legeetiske deklarasjoner. I flere land, blant annet i Tyrkia og Nigeria, er legerfengslet for sin modige kamp mot myndighetenes overgrep. Legeforeningen arbeider aktivt med disse spørsmålene, først og fremst gjennom sitt menneskerettighetsutvalg. Men også i World Medical Association bidrar vi til en bedre dialog om legeetikk og menneskerettigheter med kolleger og myndigheter i andre land.

Videre- og etterutdanning

Legeforeningen vil fortsatt bruke store ressurser på legenes spesialistutdanning. Departementet og Helsetilsynet deler vår interesse, og vil sannsynligvis foreslå visse endringer i spesialistutdanningen, blant annet på bakgrunn av Haffner-utvalgets innstilling. Dette blir en interessant utfordring for oss, ikke minst er legenes eget engasjement i dette arbeidet av enorm betydning. Arbeidsdelingen mellom myndigheter og leger om spesialistutdanningen burde stå som et eksempel til etterfølgelse for andre yrkesgrupper. Etterutdanning for alle er et stort prosjekt initiert av statsminister Thorbjørn Jagland. Legeforeningen vil ha særlig interesse av å følge det utvalgsarbeid som skjer i regi av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. Legeforeningen har selv satt i gang et prosjekt om legeretterutdanning hvor vi har bedt om innspill fra enkeltmedlemmer og aktuelle organer i Legeforeningen. Vi håper at legers og andre akademikers kunnskapsfornyelse blir en viktig del av Thorbjørn Jaglands reformarbeid.

Det materialistiske samfunn

Nye undersøkelser viser at vi i Norge er i ferd med å utvikle et mer materialistisk orientert samfunn hvor individets egoistiske ønsker settes foran fellesskapets behov. På individnivå krever vi materielle goder, men er imidlertid villig til å bidra til samfunnets fellesoppgaver. Samtidig har den individuelle velstand, men også den sosiale isolasjon, økt. En slik utvikling er ikke i samsvar med de idealer Legeforeningen arbeider for. Foreningen bør derfor være aktiv i en dialog hvor de negative utviklingstendenser blir belyst og motvirket.

En ny æra

Nytt hus med mulighet for bedre kontakt med omverdenen, vil innlede en nye epoke i Legeforeningens historie. La oss utvide vår dialog med samfunnet, og spesielt engasjere oss for at omsorg, omtanke og solidaritet med de som trenger oss, blir ivaretatt. Det skal være plass til gode, gammeldagse verdier selv i vårt moderne hus.

Godt nytt år!

Harry Martin Svabø
generalsekretær

Publisert: 10. januar 1997. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 26. februar 2026.